A°. 1828. N°. 83.

GEPRIVILI- GEBRDE SURINAAMSCHE COURANT.

Voor DONDERDAG den 16de. October.

ADVERTENTIEN.

ZEETYDING.

BINNENGEKOMEN.

Het Schip *l' Auguste*, Kapt. J. J. REMKES van *Amsterdam*.

UITGEZEILD.

Het Schip *de Snelheid*, Kapt. J. H. FREYBOURG.

Het Schip *Concordia*, Kapt. W. GROEN. beide naar *Amsterdam*.

Het Schip *Twee Gebroeders*, Kapt G. M. JANSSEN, naar *Rotterdam*.

BUITENLANDSCH NIEUWS.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van Juny 1828.

FRANKRYK.

PARYS, *den 17den Juny.*

Het Vervolg en Slot, van No. 82.)

5. De kweekelingen, zich aanbiedende tot het verkrygen van den rang van baccalaureus in de letteren, zullen alvorens geordend te zyn, alsdan een speciaal diploma mogen erlangen, hetwelk alleen tot het verkrygen der theologische graden zal kunnen strekken; neetaus zal hetzelve tegen een gewoon diploma van baccalaureus in de letteren uitgewisseld kunnen worden, indien de kweekelingen geordend zullen zyn.

6. De opperste of bestuurders der secondaire kerkelyke scholen zullen door de aartsbisschoppen en bisschoppen benoemd en door ons goedgekeurd worden. De aartsbisschoppen en bisschoppen zullen, voor den eersten October aanstaande, de namen der thans in werking zynde opperste of directeuren dier scholen, ministers van kerkelyke zaken toezenden, ten einde onze goedkeuring te erlangen.

7. In de secondaire kerkelyke scholen worden achtduizend halve beurzen gecreerd elke van honderd vyftig francs. De verdeeling dier achtduizend halve beurzen onder de stiften zal door ons, op voordragt van onzen minister der kerkelyke zaken geregeld worden. Wy zullen de wyze van voorstelling en benoeming tot deze beurzen nader bepalen.

8. De secondaire kerkelyke scholen, waarin de bepalingen der tegenwoordige ordonnantie en die van onze ordonnantie in date van heden niet uitgevoerd zullen zyn, zullen opgeheven als zoodanig beschouwd te worden en te rug keeren onder het bewind der Universiteit.

9. Onze ministers van staat, enz.

Nevens deze laatste ordonnantie is het rapport publiek gemaakt, waarop zy genomen is. De bisschop van Beauvais schetst in hetzelve, hoe de kleine seminariën ingesteld geworden zyn, om te voorzien in dringende behoefte van geestelyke herders, welke zich na de stormen der revolutie en in een tydperk toen de meeste jonge lieden de loopbaan der wapenen of der fortuin boven den geestelyken staat verkozen, deed gevoelen. Het aannemen van [illegible]

den priesterstand bestemd, hetwelk de eerste klagten tegen de kleine seminariën heeft doen opreizen, was volgens den minister een gedwongen maatregel om dat deze inrigtingen, geen inkomen van den staat genietende en alleen berustende op de liefde-giften voor dezelve zaamgebragt, zich by het verminderen der eerste aandrift niet anders konden staande houden, dan door het aannemen van kweekelingen, gedeeltelyk tot andere vakken bestemd, maar de inrigting ondersteunende door de kost en leergelden, welke zy betalen. Het doel der voorgedragen ordonnantie is dus gemelde scholen door een dotatie van 1,200,000 fr. te ondersteunen, doch tevens dezelve naauwer aan het opzigt des gouvernements te onderwerpen en tevens tot derzelver eigenlyke bestemming te rug te brengen, door het aannemen der buiten scholieren te verbieden en te bepalen dat graden van studie, in deze scholen verkregen, alleen van voordeel kunnen zyn in de loopbaan van den geestelyken stand. Overigens verklaart de bisschop, dat ten minste 2000 priesters vereischt worden, om de ledig staande plaatsen te vervullen, en dat dus de groote seminariën, aan welke de kleinere kweekelingen leveren, nog ten minste twaalf achtien jaar lang 1800 priesters 's jaars verschaffen moeten, de jaarlyksche afsterving gedurende dien tyd, uit hoofde van het getal der hoogbejaarde geestelyken, op 1200 's jaars gerekend wordende.

De *Gazette de France*, deze ordonnantiën, uit den *Moniteur* mededeelende, zegt dat zy, door het triumviraat der factie, hetwelk zich in den boezem van het ministerie gevormd heeft, baarblykelyk aan de voorstelyken wil ontwrongen zyn. De ministers *Roy*, *Hyde de Neuville* en *de la Bourdonnays* hadden zelfs, volgens de *Gazette*, hunne posten nedergelegd en geweigerd dezelve weder op te nemen, zoo niet de ordonnantiën geteekend werden.

De *Precurseur* blyft volhouden, dat in Savooye algemeen het gerucht loopt, niet alleen van eene inruiming der vestingen van Oostenryk, maar zelfs dat, by het traktaat, door den Koning van Sardinie alle zyne Staten aan den Hertog van Modena, eenen aartshertog van Oostenryk, zouden zyn afgestaan. De *Precurseur* erkent, dat de afstand onwettig zou zyn, maar vraagt aan de ministeriele bladen, van waar dan deze, zoo algemeene, en zelf in de eerste gezelschappen van Turyn rondloopende geruchten ontstaan kunnen zyn.

Het *Journal du Commerce* vermeldt eene hoogst pryswaardige daad van eenen dorps-geestelyken by Chaumont. De bezitter van eenen wynberg had zich ongelukkiglyk eene der slagaders afgesneden, de arbeid stond stil en de arme man liep gevaar zynen ooget te verliezen. Eerst betaalde de brave pastoor arbeiders uit zyne eigene beurs, maar deze hulp ongenoegzaam zynde en de dorpelingen in den loop der week bezwaarlyk tyd van hunnen eigen veld arbeid overhoudende, zet hy zich eenen Zondag morgen vroeg aan hun hoofd, volbrengt met hen het geen er in den wynberg van den ongelukkigen gekweekten te verrigten was, en keert nog tydig genoegd in het dorp te rug, om met zyn gemeente, op het gewone uur, de godsdienst-oefening van den dag te volbrengen.

GROOT-BRITTANIE.

LONDEN, *den* 18 *July*. Sommige Fransche bladen hebben vermeend, uit het aanstaande vertrek van Lord *Heytesburry* naar Petersburg en van den Heer *Stratford Canning* naar Korfu, alsmede uit het benoemen van eenen opvolger voor Sir *Eduard Codrington*, te moeten besluiten, dat de staatkunde van ons kabinet eene ganschr andere wending zoude genomen hebben, en genoegzaam zoude aanduiden, dat de Hertog van *Wellington*, nadat de Heeren *Huskisson* en Lord *Dudley* het ministerie verlaten hebben, niet langer voornemens zonde zyn zich aan het tractaat van den 6den July te houden; de *Courier* neemt deze vermoedens, in een zyner laatste nummers op, om dezelve opzettelyk te bestryden en te verzekeren

dat er niet de minste grond voor bestaat, terwyl ook zelfs de aangehaalde daadzaken niet de minste betrekking hebben tot de plaats gehad hebbende veranderingen in het ministerie, en de terug roeping van Admiraal *Codrington* reeds voor dien tyd is geschied.

De tweede lezing der nieuwe korenwetten is den 13den II. by de Lords met 36 tegen 19 stemmen doorgegaan, zoodat er byna geen twyfel aan derzelver aanneming meer overblyft.

By het departement der koloniën zyn gisteren dep eches van Sir *Frederik Adam*, onze Luitenant-generaal te Korfu, van den 30sten II. ontvangen, dezelve maken niet het minste gewag von enderhandelingen door *Ibrahiem*-Pacha geopend, tot het ontruimen van Morea. Ook meende men te Korfu, spyt de berigten der Duitsche bladen, aan welke men alhier te Londen hoe langs zoo minder begint geloof te hechten, stellig te weten, dat *Ibrahiem*, wel verre van aan alles gebrek te hebben, in tegendeel zeer ruim van alles was voorzien, en nog kortelings voor het versterken der blokkade, eenen ruimen toevoer had ontvangen.

Uit Lissaboa wordt geschreven, dat de hoofdlieden, die nog kort geleden by de terugkomst van Don *Miguël*, te zyner eere, als voorstander der constitutie, tot het doen slaan van medailles besloten hadden; thans by tegenvertoning overeengekomen zyn, die medailles wederom te doen smelten en de geldelyke opbrengst van dezelve te doen verstrekken, ten behoeve van het hospitaal van Oporto, om alzo derzelver achting en eerbied voor de Stad, welke zich tot verdediging der constitutie op den voorgrond stelt, aan den dag te leggen.

NEDERLANDEN.

GENT *den* 10*den Juny.* Is de Heer C. L. *Blume* voornemens eene Algemeene Javaansche Flora uit te geven, ook alhier verschynt een belangryk Botanisch werk, deels van denzelfden oorsprong, te weten, eene vrucht der nasporingen van den te vroeg voor de wetenschap overleden Natuuronderzoekers *Kuhl* en *van Hasselt*, onder den titel van: *Genera et Species Orchideaurum et Asclepiadearum, quas in itinere per insulam Java, jussu et auspiciis Guilielmi I Belgarum regis augustissimi peliegerunt* dr. *H. Kuhl* et dr *J. C. van Hasselt.* De uitgave en de beschryving dezer plantengeslachten en soorten is aan den bekwamen Hoogl. *J. G. S. van Breda* toevertrouwd, en reeds twee afleveringen van dit fraai uitgevoerd werk zien het licht. Na het afsterven dier beide natuuronderzoekers, die als de slagtoffers van hunnen yver vielen, werden hunne handschriften naar Europa overgebragt; — en het is op last van Z. Maj. den Koning, dat dit werk, uit dezelve ontleend, algemeen gemaakt wordt, ten koste van het gouvernement. Men beweert, dat dit het belangrykste gedeelte bevat der kruidkundige nasporingen dezer mannen. Men vindt daarin een groot aantal nieuwe verscheidenheden en soorten van twee zeer weinig bekende en om hunne schoonheid en zonderlingheid der voorttelings-organen zeer opmerkelyke Plantengeslachten, de *Orchideae en Asclepiadeae.* De teekeningen en ontledingen der planten zyn op de plaats zelve vervaardigd, en de lithographie niet alleen, maar het penseel zal die gerouw terug geven, gelyk de uitgegevene afleveringen reeds bewyzen. De beschryving is in het Latyn.

GRONINGEN *den* 15*den July.* Heden heeft onze hoogeschool op nieuw eenen gevoeligen slag geleden, door het overlyden van den hooggeleerden heer *Gerbrand Bakker*, *hoogleeraar in de faculteit der geneeskunde aan 's Lands hoogeschool te Groningen* en *lid aan de provinciale commissie van geneeskundig toevoorzigt.*

ADVERTISSEMENTEN.

De Baljuw en Commissaris van Policie ad. int. der Kolonie *Suriname*, in kenning gekomen zynde, dat de [redacted] van *Lepra* of *Boaé* alhier bekend,

sedert eenigen tyd meerdere voortgang maakt, zoodanig; dat niet alleen slaven en vrylieden, maar ook onderscheidene blanken Ingezetenen, meer dan voorheen daarmede worden aangetast, en zulks hoofdzakelyk toe te schryven is, aan de infractien en geheel uit het oog verliezen der heilzame verordeningen in het Placaat van den 31sten Mei des jaars 1790, ten opzigte dezer afgryzelyke kwaal daargesteld. — Zoo is het, dat de Ondergeteekende, als daartoe vooraf door aanschryving van den Heere President van het Gemeente Bestuur geauthoriseerd, en in naakoming van deszelfs Instructie, hierby elk en een iegelyk herinnerd, aan voorschrevene Placaat van den jare 1790, en by dezen tevens adverteert, dat voortaan de strengste maatregelen van wegen het Commissariaat van Policie genomen zullen worden, om niet alleen, een ieder, welke door deze ongelukkige ziekte mogte zyn bezocht, te doen apposten en visiteren, maar de zoodanige, welke (zoodra zulks door de voornoemde visitatie zal zyn geconstateerd,) in contraventie der bestaande wetten zich alhier in de Stad *Paramaribo* ophouden, ja zelfs op de publieke Straten vertoonen, onverwyld te doen opvatten en buiten de Stad transporteren, en zich aldaar van alle omgang met andere personen, voor zoo verre die tot hunne onvermydelyke bezorging niet nodig zyn, afzonderen.

Ten einde dat niemand van de eerstdaags en vervolgens op onbepaalde tyden te nemene maatregelen van visitatien, door de daartoe gecommitteerde bevoegde Gezaghebberen, eenige ignorantie zoude kunnen pretenderen, heb ik Ondergeteekende verneerd, als voren geauthoriseerd, daarvan de nodige publiciteit in de onderscheidene Couranten dezer Kolonie te doen geven.

Paramaribo den 1*e October* 1828

De Baljuw en Kommissaris van Policie ad-int voorzitter.

de MEINERTZHAGEN.

Op authorisatie van de Commissie uit het *Gemeente Bestuur* tot de zaken der *Wees- Desolate- en- Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, worden door Kurators der voormelde Kamer, de navolgende Slaven met namen: JAN; VAN DAAG; MARIA; WOUTER; DORIS; LOUIZA en LUCAS; opgeroepen, als zullende toebehoren aan nu wylen H. M. BAKKER; met verzoek, aan elk en een iegelyk, die voormelde Slaven in bezit mogt hebben, of eenige informatien dien aangaande zoude kunnen geven, zulks zoo spoedig mogelyk, immers binnen den tyd van drie weken na dato dezes, ter opgemelde Kamer te willen doen.

Paramaribo den 16*e October* 1828.

R. GOLLENSTEDE.
Scriba.

De Ondergeteekenden zich vereenigd hebbende, tot het uitoefenen der Heel- en verloskunde, en wel voornamentlyk tot het behandelen en verplegen van Zieken Slaven, in hun daartoe byzonder goed ingerigt Hospitaal, hebben, de Eer zulks ter kennisse te brengen van Heeren Planters, Administrateuren en verderen Ingezetenen dezer Kolonie, — met belofte eener zorgvuldige behandeling, zynde tevens tot hunnent in de gelegendheid, zieke Blanken Perzoonen te huisvesten en te behandelen.

Paramaribo den 13*e. October* 1828.

G. BERGMAN.
Heelmeester.

A. C. WESTERVELD.
Heel en Vroedmeester.

De Ondergeteekende met admissie van het Edele Coll: Medic: thans alhier de Heel en Verloskunde uitoefenende, heeft de Eer zich als zoodanig by 't geëerd publiek aan te beveelen.

Paramaribo den 13*e October* 1828.

A. C WESTERVELD.
Heel en Vroedmeester.

Gedrukt ter Geprivilegeerde Gouvernements Drukkery van de Erven *J. BRINK*,